

Vaalikelpoisuuden menettäminen Kemijärven kaupungin luottamustoimista / Paula Alatalo

KV 17.10.2022 § 123
468/00.00.01.02/2022

Kuntaliitolta on saatu **liitteenä 17** oleva lausunto vaalikelpoisuudesta.

Lausunnon mukaan irtisanomisella ja viran lakkauttamisella ei ole ollut vaikutusta palvelusuhteen oikeustilaan, vaan palvelussuhde on jatkunut katkeamattomana. Palvelussuhdetta koskevan kysymyksen osalta myös konsultoitu Kunta- ja hyvinvointialue työnantajia. Luottamushenkilö A on ollut ko. virkasuhteessa jo vuoden 2021 kuntavaalien aikana ja vaalituloksen vahvistamispäätös on saanut lainvoiman. Vaalituloksen vahvistamispäätöksestä ei tehty valitusta sen perusteella, että henkilö ei olisi vaalikelpoinen. Vaalituloksella on tältä osin saanut lainvoiman, eikä asiaan voida valtuuston toimikauden aikana puuttua, vaikka luottamushenkilö A ei ole vaalikelpoinen. Suositeltavaa olisi kuitenkin pidättäytyä luottamustoimen hoitamisesta siitä lukien kun henkilö tosiasiallisesti on menettänyt vaalikelpoisuutensa.

Henkilö itse voi aina harkita eron pyytämistä palvelusuhteesta, jonka myötä hänet voitaisiin katsoa vaalikelpoiseksi valtuustoon ja kaupunginhallitukseen.

Päätös

Merkittiin, että Paula Alatalo ja Juhana Kelloniemi jääväsivät itsensä ja poistuivat esteellisinä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. (HL 28 § 1. osallisuusjäävi). Kokouksessa oli läsnä varavaltuutettu Jesse Kerkelä ja Tuomas Kalliokoski.

Heikki Nivala esitti ryhmäpuheenjohtajien esityksenä, että asia palautetaan kaupunginhallitukselle uuteen valmisteluun. Matti Hietanen, Markku Harju, Jarkko Kotilaine, Riitta Savukoski ja Aulikki Imporanta kannattivat Nivalan esitystä. Puheenjohtaja tiedusteli, että onko kaupunginvaltuusto yksimielisesti asian uudelleen valmisteluun palauttamisen kannalla, hän totesi, että valtuusto oli yksimielinen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.41.

KV 19.09.2022 § 93

Päätös

Merkittiin, että Paula Alatalo ja Juhana Kelloniemi jääväsivät itsensä ja poistui esteellisinä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. (HL 28 § 1. osallisuusjäävi)

Kokouksessa oli läsnä varavaltuutettu Jesse Kerkelä ja Tuomas Kalliokoski.

Merkittiin pöytäkirja neuvottelutauko klo 18.00- 18.44 välisenä aikana.

Heikki Nivala esitti ryhmäpuheenjohtajien esityksenä, että asia jätetään pöydälle lisäselvitysten hankkimiseksi, jonka jälkeen valtuusto kokoontuu mahdollisimman pian käsittelemään asiaa uudelleen. Markku Harju, Matti Hietanen, Arto Torvinen, Riitta Savukoski, Teija Kerkelä, Aulikki Imporanta ja Pirkka Aalto kannattivat Nivalan pöydällepano esitystä.

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.
Valtuustonpuheenjohtaja totesi, että valtuuston kokous pidetään kahden viikon kuluessa.

KH 12.09.2022 § 300

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kumottua 12.8.2022 Paula Alataloa koskevan henkilöstöpäällikön irtisanomispäätöksen on Alatalo toistaiseksi voimassa olevassa virkasuhteessa kaupunkiin, eikä hän näin ollen ole vaalikelpoinen valtuustoon (kuntalaki 72 §) eikä kunnanhallitukseen (kuntalaki 73 §).

Paula Alatalo on Perussuomalaisten kaupunginvaltuutettu sekä kaupunginhallituksen jäsen.

Kuntalain 72 §:n mukaan:

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

"1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;

2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä

3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;

4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2-kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa."

Kaupunginvaltuusto on valinnut 18.8.2021 § 81 kaupunginhallituksen jäsenet kaudelle 1.6.2021-31.5.2023 seuraavasti:

Jäsen:	Varajäsen:
Juhani Tapio	Jarmo Palojärvi
Riitta Savukoski	Jukka Kortelainen
Paula Alatalo	Tuomas Kalliokoski
Markku Harju	Senni Honkanen
Kirsti Ojala	Riitta Vanhala
Ahti Majava	Hannaliisa Sutinen
Teija Kerkelä	Sanna Välikangas

Kuntalaki 73 §/Vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen:

"Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;

2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;

4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä. Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseniin."

Kemijärven kaupungin hallintosääntö 8 §/Kaupunginhallitus:

"Kaupunginhallituksessa on seitsemän (7) jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet valitaan valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskuudesta. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien on oltava valtuutettuja.

Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta ja puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan vastaavaksi ajaksi."

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 4 §:

" Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Jos julkista valtaa käyttävällä toimielimellä tai virastolla, laitoksella taikka kunta tai valtioneemmistöisellä yhtiöllä on hallintoneuvosto, johtokunta tai muu luottamushenkilöistä koostuva johto- tai hallintoelin, toimielimessä tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Viranomaisten ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita tässä pykälässä tarkoitettuihin toimielimiin, tulee

mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden."

Kuntalain 70 §:n mukaan:

"Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Valtuustoehdokkaaksi voidaan asettaa vain henkilö, joka on antanut kirjallisen suostumuksensa valtuutetun toimen vastaanottamiseen.

Luottamushenkilön tai henkilön, joka on ehdolla muuhun luottamustoimeen kuin valtuutetuksi, on valtuuston tai asianomaisen toimielimen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa."

Valmistelija	Palvelualuejohtaja Marjo Säärelä, 040 568 2130
Esittelijä	Kaupunginjohtajan varahenkilö
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että</p> <ol style="list-style-type: none">1) Kaupunginvaltuusto toteaa Paula Alatalon menettäneen vaalikelpoisuutensa toimia Kemijärven kaupungin luottamustoimissa ja myöntää eron sekä toteaa Paula Alatalon luottamustoimen päättyneeksi kaupunginvaltuutettuna sekä kaupunginhallituksen jäsenenä.2) Valtuuston puheenjohtaja kutsuu 13.6.2021 toimitettujen kuntavaalien tuloksen mukaisesti Paula Alatalon tilalle kaupunginvaltuutetuksi Perussuomalaiset-puolueen ensimmäisen varavaltuutetun Jesse Kerkelän jäljellä olevaksi valtuuston toimikaudeksi 2021-20253) Valtuuston puheenjohtaja pyytää keskusvaalilautakuntaa määräämään Perussuomalaisille uuden varavaltuutetun, koska varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi.4) Kaupunginvaltuusto valitsee Paula Alatalon tilalle kaupunginhallitukseen jäljellä olevaksi toimikaudeksi jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen.
Päätös	<p>Teija Kerkelä esitti, että asia jätetään pöydälle. Koska asiaan oli tullut pöydällepanoesitys, puheenjohtaja totesi, että kaikki puheenvuorot tulee keskittää pöydälle panon eli jatketaanko asian asiallista käsittelyä vaiko ei.</p> <p>Matti Torvinen poistui kokouksesta klo 18.01 pöydällepanoon liittyvien puheenvuorojen aikana.</p> <p>Pöydällepanon kannalla olivat Teija Kerkelä, Tuomas Kalliokoski ja Ahti Majava. Asian asiallisen käsittelyn kannalla olivat Kirsti Ojala, Markku Harju, Juhani Tapio ja Jukka Kortelainen.</p> <p>Äänin 4-3 kaupunginhallitus päätti jatkaa asian asiallista käsittelyä.</p> <p>Matti Torvinen saapui kokoukseen klo 18.07.</p> <p>Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan varahenkilön päätösehdotuksen.</p> <p>Ahti Majava ja Tuomas Kalliokoski jättivät päätökseen eriävän mielipiteen.</p>

Kaupunginhallitus piti kokoustaun klo 18.09-18.20.